

1766/Π/13

χ. Παλαιολόγη Δημητρίου

978/φ 48r-v

πρβλ. 94, 95

Απόφαση προδικαστική. Έγκλημα κατά των ηθών (συνέρευσή ανηλίκων). Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση κηδεμόνα. Εξέταση μαρτύρων κατά το δίκαιο της Τρανσυλβανίας (inquisitio). Δικαστικός συμβιβασμός.

⁵/ 1766 τῇ 13 φεβρουαρίου

⁶/ Ἐπροτοστολοῖσεν ὁ Σίμων Πέτρος σαμπατάσης ἐνώπιον ⁷/ ἡμῶν τῶν ὑποκάτωθεν γεγραμμένων, τό πῶς ἔχοντας ⁸/ τὴν θυγατέραν τοῦ ὀνόματι Παρασκίβα στιχιμένην (εἰ)ς τόν ⁹/ κύρ Δημήτρη Βοῖκον διὰ ἕναν χρόνον, (εἰ)ς τὸν ὁποῖον ¹⁰/ καιρόν ἀναμεταξὴ εὐρέδικεν ἐγκαστρωμένη, (εἰ)ς τό: ¹¹/ ὁποῖον προτοστολογίξῃ ὁ Σίμων λέγωντας τό πῶς (εἶ)ναι ¹²/ ἐγγαστρωμένη ἀπὸ τόν υἱόν τοῦ Βοῖκου ὀνόματι Τομίτζα ¹³/ καί κράζωντάς τους ὅλλους παρών καὶ ἐροτῶντας τους, ἐμαρτύρισεν ¹⁴/ τό κορίτζι, ὅτι (εἰ)ς τό ἀπερασμένον πανηγύρι τοῦ Ἀνιουδιοῦ τό ¹⁵/ χ(ε)ινοπωρίσιον εὐρέδικεν μέ τόν Τομίτζαν, καί ἀνήμερα ¹⁶/ τοῦ ἀγίου Δημητρίου τό ταχύ τούς ἡῦρεν ἡ γυναῖκα τοῦ κύρ Δημή¹⁷/τρι Βοῖκου (εἰ)ς τό στρώμα τοῦ Τομίτζα, τόν ὁποῖον τόν ἐρώτι:¹⁸/σάμεν ἡμέν λέγ(ει) ἀλήθ(ει)α, αὐτός ὅμως ἀρνήθη τό πῶς ¹⁹/ διὰ κανέναν τρόπον δέν (εἶ)χεν νά κάμη μέ αὐτήν τίποτε. ²⁰/ ὁ Δημήτρης Βοῖκου ὅμως ἐπροτοστολοῖσεν, ὅτι ἡ Κύβα ²¹/ (εἶ)ναι πουτάνα καὶ ἡμπορ(εἶ) νά τὴν μαρτυρήσῃ, ὅτι (εἶ)χεν ²²/ νά κάμη καὶ μὲ ἀλουνοῦς. ἐξεναντίας δέ ἐπροτοστολοῖ:²³/σεν καὶ ὁ Σίμων ὁ πατέρας τῆς διὰ νά τὴν μαρτυρήσῃ κατά: // τὴν κρίσιν τοῦ βηλαετιοῦ, ὅθεν τούς δίδεται διορία μιᾶς ²/ εὐδομάδως νά ἔχουν νά παρησιασθοῦν καὶ οἱ δύο μέ ³/ ταῖς μαρτυρίαις τους κάμνοντες ἐκφιζίτζιον μέ διάκ(ους) ⁴/ καὶ οὕτως νά ἀποφασίζεται κατὰ τό δίκαιον.

⁵⁻⁹/ θωμᾶς βελλερᾶς νῦν προεστῶς, Ἰωάννης τζηγγ(ού), Πέτκ(ος) Πέτρ(ου) mpr [χ. γρ.], χ(ατζῆ) πετρ(ου) λουκα, Κωνσταντήνος Ἀρπάσις, Παλαιολόγης Δημητρί(ου) διὰ τόν Καπετάνον mpr.

¹⁰/ τὴν ἴδιαν ὥραν ἔκαμαν ἀγάπην ἀναμεταξύ τους ὅ τε ¹¹/ Βοῖκου, καὶ Σίμων, παρόν τῆς γυναικῶς τοῦ Σίμονως καὶ τῆς ¹²/ θυγατρὸς τους Παρασκύβας, καὶ τοῦ Τομίτζα. Καί (εἰ)ς τό ἐξῆς ¹³/ δέν ζητ(εἶ) τίποτε κανέναν ἀπὸ αὐτουνούς καὶ ἔστω (εἰ)ς ¹⁴/ ἔνδ(ει)ξιν.

στ. 6-19 Ποινική αγωγή με καταγγελία για παράνομη συνουσία (: εκτός γάμου) υπηρέτριας με τον γιο του εργοδότη της, που κατέληξε σε εγκυμοσύνη¹. Την αγωγή ασκεί ο πατέρας του δύματος, προφανώς ως κηδεμόνας του κοριτσιού. Κατάθεση της παδούσας και άρνηση του φερόμενου ως δράστη ανηλίκου.

στ. 20-22 Ένσταση του πατέρα του δράστη, για να αντικρούσει την κατηγορία και την πατρότητα του κυοφορούμενου.

στ. 23-4[φ 48v] Αίτημα του ενάγοντος να γίνει η διεξαγωγή των μαρτυρικών αποδείξεων σύμφωνα με την τρανσυλβανική δικονομία («κατά τὴν κρίσιν του Βηλαετιού»). Το Κριτήριο ικανοποιεί το αίτημά του και δέτει προδεσμία για τη διεξαγωγή της εξετάσεως («εκφιζίτζιον»: inquisitio) των μαρτύρων από κληρικούς της τρανσυλβανικής Καγκελλαρίας².

στ. 10-14 Συμβιβασμός των μερών ενώπιον του Κριτηρίου, προφανώς για να αποτραπεί η εφαρμογή της τρανσυλβανικής δικονομίας και νομοδεσίας που θα ήταν επαχδής για τους διαδίκους³. Περάτωση επομένως της δίκης και εξάλειψη του αξιοποίνου. Είναι χαρακτηριστικό ότι η υπόθεση δεν παραπέμπεται σε εκκλησιαστικό δικαστήριο, όπως στην εγγρ. 94, διότι ο ενάγων δεν προσέφυγε σε αυτό ή δεν αναμίχθηκαν ιερείς εξωδίκως, όπως στην προηγούμενη υπόθεση. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι η απόφαση δεν αναφέρει τους όρους του συμβιβασμού, παρά μόνον ότι δεν υπάρχουν πλέον εκατέρωθεν αξιώσεις. Αυτή η αποσιώπηση αποσκοπεί στο να προστατεύσει τον ανήλικο γιο τουπραματευτή χάριν της μελλοντικής του σταδιοδρομίας ως εντίμουπραματευτή, ενώ αφήνει εκτεθειμένη την ανήλικη εργαζόμενη, η οποία προφανώς αποζημιώθηκε αναλόγως.

1. Βλ. ΕΚΣ, σσ. 224-225.

2. Βλ. αν. την εγγρ. 41, τα σχόλια και τη σημ. 1.

3. Για την «έκουσίως φθαρεῖσα παρθένον» βλ. ό.π., σ. 225 σημ. 356. Πρβλ. και Ι. Αδάμη, *Σαξονικά Στατούτα*, 4.7.6,10, σσ. 74-75.

103

1766/II/23

χ. Παλαιολόγη Δημητρίου

χ. Γεωργίου Ι. Μάρκου (φ 49r στ. 1-5)

978/φ 48v-49r

σχ. 101, 105

Πρακτικό. Εξέταση από το Κριτήριο της εκκαθαρίσεως λογαριασμών συντροφίας από «λογαριαστή». Αναβολή της συζητήσεως. Παράσταση διαδίκου δια πληρεξουσίου. Ανταγωγή του εναγομένου με προσδιορισμό της δικασίμου.

¹⁵ / 1766 φεβρουαρίου 23.

¹⁶ / Έσυνάχθημεν ήμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι, κραγμένοι ¹⁷ / ἀπό τόν μπασιά Γιαννάκην Ἀδάμη διά νά θεωρήσωμεν ¹⁸ / τήν διαφορᾶν όπου ἔχ(ει) μέ τόν